

Hodnocení diplomové práce Jindry Vyšinkové na téma

Zahraniční a bezpečnostní politika EU s ohledem na Lisabonskou smlouvu

Ve své diplomové práci se autorka věnovala komplexnímu tématu, které souvisí se specifičností Společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) po formálním zániku tzv. druhého pilíře EU. Jedná se o poměrně náročnou problematiku, která je nepochybně vhodným předmětem diplomové práce na právnické fakultě.

Formální aspekty

Práce obsahuje 56 stran čistého textu. Autorka připojila kromě obsahu také seznam zkratek, který ulehčuje orientaci v textu. Práce je vybavena poměrně rozsáhlým seznamem použité literatury v češtině a také v angličtině. Autorka vycházela především z prací předního odborníka na danou problematiku, doc. Pavla Svobody. Práci se sekundární literaturou a s poznámkami pod čarou lze vcelku označit za solidní a poctivou. Je třeba vyzdvihnout, že autorka věnovala formálním náležitostem velkou pozornost, což lze při dnešním sklonu řady studentů k povrchnosti a nepřesnosti jednoznačně ocenit.

Práce je navíc velmi čtivá a je psaná odborným jazykem. Z formálního hlediska diplomová práce jednoznačně splňuje kritéria kladená na tento druh vědecké studie.

Obsah

Kromě úvodu a závěru autorka členila svoji práci na 5 hlavních kapitol. Systematika je přehledná a odpovídá struktuře analyzovaného problému. V úvodu autorka upozorňuje na aktualitu tématu v kontextu státní suverenity. Za hlavní cíl práce označuje autorka rozbor oblasti SZBP a změn obsažených v Lisabonské smlouvě.

Jako poněkud zarážející působí velký rozsah úvodních kapitol o vymezení základních pojmů a o historii SZBP. Autorka v těchto kapitolách zařazuje konkrétní problematiku SZBP do širšího kontextu evropského práva a pokouší se stručně nastínit jak obecné teoretické otázky, jako jsou např. rozdělení pravomocí mezi EU a členskými státy a právní subjektivita EU (v kapitole 2), tak i politické úvahy (v kapitole 3).

Ve čtvrté kapitole se autorka věnuje institucionálnímu základu SZBP, který byl Lisabonskou smlouvou doplněn. Tato část je značně popisná. Na druhé straně autorka uchopila některé problematické momenty nové úpravy. Zmiňuje např. složitý vztah mezi předsedou Evropské rady a Vysokým představitelem pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku. Novým institucím SZBP je věnována pozornost zejména v podkapitolách 4.4 a 4.5, ve kterých autorka čerpá také z novější literatury.

Pátá kapitola pojednává o tzv. „rozhodování v rámci SZBP“. Autorka se přitom omezuje na popis hlasovacích pravidel a je škoda, že se otázkám rozhodování nevěnuje také z praktického pohledu, např. z hlediska uplatňování práva veta v minulosti.

V kapitole o nástrojích SZBP popisuje autorka zvláštnosti právních aktů, které vznikají v rámci SZBP. Zde postrádám lepší vysvětlení změn obsažených v Lisabonské smlouvě. Kvalitní je výklad postupu při uzavírání tzv. vnějších smluv v podkapitole 6.2. Další pozitivum spočívá v tom, že autorka uvádí k některým pramenům sekundárního práva konkrétní příklady. Mohla však obsah a význam těchto dokumentů o něco více rozvést a demonstrovat zde určité aspekty fungování SZBP v praxi.

V poslední kapitole autorka shrnuje hlavní výsledky práce a končí poměrně často (nejen v odborné literatuře) opakovaným závěrem, že evropská zahraniční politika je neefektivní v důsledku své nejednotnosti a údajné nečitelnosti.

Celkové hodnocení

Diplomantka předložila studii, která jak z formálního hlediska, tak i obsahově splňuje kritéria kladená na diplomovou práci na Právnické fakultě UK. Lze vyzdvihnout svědomitý přístup autorky a její schopnost vyrovnat se s poměrně složitým tématem. Cíle práce lze považovat za splněné.

Práci doporučuji k obhajobě a předběžně ji hodnotím známkou „velmi dobře“. V rámci ústní obhajoby by se mohla diplomantka vyjádřit k následující otázce:

- Jaká konkrétní „omezující opatření vůči fyzickým nebo právnickým osobám“ má na mysli čl. 275 SFEU? Jaký je vztah tohoto ustanovení k čl. 215 SFEU?

V Praze, dne 8. září 2011

Doc. Dr.iur. Harald Scheu, Ph.D.